

HegyeshalMI Lapunk

I. Ročník č.8.

Október 2020

Pozdravujeme našich seniorov

Každý rok 1. októbra oslavujeme svetový Deň seniorov. V mene našej redakcie aj my pozdravujeme všetkých našich seniorov, ktorí dlhé roky pracovali pre blaho nás všetkých. Tento deň je o úcte voči starším a o našej láske k nim. Prijmite naše hlbokú úctu voči vám, vašej dlhoročnej obetavej práci a vašej múdrosti, získanej počas vášho života. Áno, potrebujeme vás! Potrebujeme vašu životnú skúsenosť, vaše rozumné rozhodovanie, vašu trpezlivosť, vašu ústretovosť, čím disponujete iba vy.

Našou povinnosťou je vytvoriť vám také podmienky, v rámci ktorých budete žiť v dôstojných podmienkach. Podporíme našich seniorov, dávajme na nich pozor, pomáhajme im. Nech cítia, že ich nenecháme osamote, veď sú dôležitou súčasťou nášho života. Sú pre nás nenahraditeľným pokladom.

Z príležitosti Dňa seniorov vám želáme dobré zdravie, dlhý, šťastný život, aby ste sa ešte dlho mohli tešiť pozornosti a láske vašich najbližších.

„Simogassátok meg a deres fejeket,
Csókoljátok meg a ráncos kezeket,
Öleljétek meg az öregeket.
Adjatok nekik szeretetet,
Szenvedtek ők már eleget!
A vigasztalójuk legyetek.
Én nagyon szépen kérlek titeket:
Szeressétek az öregeket!”

(Óbecsey István: Szeressétek az öregeket)

Hodnotná malá slávnosť

Návštevníci pri Pamätníku aradských martýrov v Hegyeshalome uctili pamiatku trinástich maďarských hrdinov, ktorí boli 6. októbra 1849 zavraždení pri Arade. Slávnostný príhovor v mene Základnej školy Lőrincza Lajosa predniesla Szaboszlai Sándorné. Žiaci 7. triedy predstavili veľmi hodnotný umelecký program, ktorý pomáhala pripraviť Tóthné Gósi Erika Klára.

Milí obyvatelia Hegyeshalomu!

Som smutný, ale všetci to musíme rešpektovať: v dôsledku pandémie tohoročná oslava na pamiatku 23. októbra nebude. Ako skromnú náhradu vám ponúkam týchto pár myšlienok o revolúcii roku 1956 o jej význame a nezmazateľnom vplyve na našu dnešnú spoločnosť.

Tento deň je od roku 1989 v Maďarsku národným sviatkom. Ale oslavujú ho aj inde vo svete, kde žijú Maďari. Už 31 rokov môžeme slobodne spomínať na našich hrdinov, ktorí preliali svoju krv za našu slobodu. Áno, je veľmi dôležité s úctou a bážňou si pripomínať odkaz roku '56, aby natrvalo zostal v našom vedomí a v našich srdciach.

Chcem sa s vami podeliť o odpoveď na otázky čo mne osobne odkazuje táto revolúcia a čo odkazuje mojej generácii? Aké pocity a myšlienky prechovávajú vo svojich srdciach tí, čo v čase revolúcie ešte neboli na svete, ale po porážke revolúcie museli svoje mladé životy prežívať v podmienkach nastupujúcej diktatúry. Sme hodní odkazu našich predkov?

Som presvedčený, že revolucionári roku 1956 nevylierali svoju krv na dlažbách hlavného mesta, na uliciach a námestiach iných miest našej vlasti, netrpeli v mučiarňach väznic, neumierali pod salvami vojakov, nezomierali hladom na úteku do cudziny a nevykonávali otrockú prácu v pracovných táboroch zbytočne. Ich myšlienky a životy potvrdila história. V roku 1989 zahŕňajúci komunistický režim sa rozpadol. Symbolickým rozchodom so starým režimom bolo dôstojné premiestnenie hrobu Imre Nagya a jeho spolubojovníkov na Námestie slobody v Budapešti. Týmto aktom sa začal proces rekonštrukcie našej spoločnosti bez krviprelievania. Dostali sme slobodu, aby sme mohli hodnoty a myšlienky "56" roku uskutočniť. *Pokračovanie na s. 2.*

pokračovanie z 1. str.

Od revolúcie uplynulo 64 rokov a dnes z radov bývalých aktívnych účastníkov revolúcie žije iba málo ľudí. My, čo sme vtedy ešte nežili, neskôr v školách sme sa učili o roku '56 iba klamstvá o tom, že išlo o kontrarevolúciu. V školách až do roku 1989 do nás vtlačali iba komunistickú ideológiu. Napriek tomu sme tušili, že pravda bude niekde inde. Lebo aj my, čo sme dospievali počas "mäkkej diktatúry", sme mali svoju špecifickú skúsenosť získanú v našich rodinách a v blízkom okolí.

Nikdy nezabudnem, ako moji rodičia a starí rodičia so strachom si šepkali o nejakej tajomnej revolúcii a o disente. Cítil som, že niečoho sa obávajú, ale čoho, to som pochopil až v dospelom veku.

Samozrejme, v škole sme sa museli prispôbiť. Veľa vecí bolo pre nás sväté, verili sme našim učiteľom. Chtiac, nechtiac sme manifestovali, recitovali a spievali. Medzitým naši vodcovia predali našu krajinu, aby v podmienkach relatívne dobrého života posilňovali svoju politickú moc.

Je ťažké spočítať všetky následky porážky revolúcie. Ale rozhodne môžeme konštatovať, že korene súčasnej morálnej krízy našej spoločnosti siahajú do obdobia po porážke revolúcie. Dnes vidíme následky diktatúry, vidíme ako ľudia strácajú schopnosť samostatne myslieť. Je mnoho takých, čo pre svoje presvedčenie a svoju vieru ešte aj dnes sú marginalizovaní. Koľko kompromisov a poníženia preživali niektorí ľudia pre získanie diplomu, alebo dobrého pracovného miesta, ale aj pre obstaranie niektorých vecí dennej spotreby. V zamestnaní verní a strane oddaní vedúci mali veľmi dlhé ruky. Koho oni pokladali za nedôveryhodnú osobu, ten mal po kariére a brány vyšších škôl zostali pred ním zatvorené. Koľko mladých ľudí odišlo zo svojej vlasti nielen z túžby po dobrodružstvách, ale jednoducho preto lebo sa obávali prenasledovania, lebo nevideli možnosti uplatniť doma svoje schopnosti. Západný ideál slobody sa k nám dostával prostredníctvom kultúry, hlavne hudby. Veľmi dobre sme chápali aj maďarských skladateľov a ich populárne predstavenia, lebo sme všetci vedeli dešifrovať znaky a symboly, ktoré na kritiku režimu používali.

Boli sme šťastní, keď sa režim zmenil. Vrátili sa k nám ideály '56 roka. Uživali sme si slobodu, zakladali rozličné politické strany a organizácie. Ale žiaľ, veci sa celkom neodohrávali tak, ako sme chceli: naša spoločnosť sa rozpadla na rozličné skupinky a tábory. Sklamanie je zrejme nevyhnutné, ale aj my zato môžeme. Často mám pocit, že ešte ani dnes nevieme, čo máme robiť so získanou slobodou ako, keby nám bola na ťarchu a chceli by sme sa jej zbaviť. Vynára sa otázka: či hrdinovia roku 1956 nesnívali o demokratickejšom svete?

Máme slobodu prejavu, môžeme verejne vyjadrovať svoje názory, ale žiaľ, túto slobodu neraz zneužívame. Prestali sme si vážiť obyčajné slová, obyčajné rozhovory doma, na verejnosti, v médiách. Módou sa stali kriklávavé a dehonestujúce prejavy, znevažovanie ľudí, nikoho a nič si necíme. Stali sme sa otrokmi umelo živenej konzumnej

horúčky, kupujeme zbytočné veci, ničíme naše životné prostredie vo fyzikálnom i morálnom slova zmysle.

Vieme si vážiť naše novozískané práva? Napríklad právo voliť, keď sa volieb ani nezúčastníme?

Žijeme ako volení predstaviteľa občanov? Alebo svoju moc zneužívame? Sme schopní naše osobné záujmy podriadiť obecnému záujmu alebo národnému záujmu našej spoločnosti? Vieme slúžiť všeobecnému blahu ľudí, alebo iba nášmu prospechu, či prospechu iba tých, čo sú voči nám lojálni?

Myslíme si o sebe, že sme múdry národ, ale nevieme sa poučiť z našich stále sa opakujúcich chýb.

Nie veľmi si spomíname, čo s naším ľudom urobila diktatúra. Naopak, ako keby sme čudne, groteskne nostalgicky na tie časy spomínali. Diktatúra vychovala jednu generáciu: nás, čo sme ju nechceli. A dnes často popierame sami seba a siahame aj my po starých metódach.

Sme zodpovední za to, ako dnes žijeme, sme to my, čo vytvárame náš svet. Bude taký, akí sme my! Zoči-voči všetkým manipuláciám, ktoré sa na nás zo všetkých strán rútia, musíme správne myslieť a správne konať.

Možno robíme chyby aj v tom, že riešenie problémov nášho života očakávame od niekoho zvonka - od politikov alebo od politických strán. Nevidíme, že riešenie je v každom z nás. Ty, ja a my všetci sa musíme starať o svoju ľudskosť, pozerat' sa na druhých ako na človeka, musíme byť aktívni vo svojom okolí, vo svojej obci vo svojich komunitách. Nesmieme podľahnúť závidi, vidieť v druhých iba chyby, nenávidieť, nesmieme ubližovať druhým. Násilím, mocenským príkazom z nikoho nemôžeme urobiť dobrého človeka. Iba vzájomná úcta, rešpekt a láskavé prijatie toho druhého môže byť cestou smerujúcou k ľudskému dobru. Toto je veľkou pravdou aj poučením z diktatúry. Po tejto ceste by sme mali kráčať s vedomím, že obeť revolúcie z roku 1956 neboli zbytočné.

Mnohí z predchádzajúcich generácií obetovali svoje životy za slobodu nášho národa. My máme to šťastie, že na oltár vlasti nemusíme položiť naše životy. Musíme iba žiť úprimne, s láskou, smelo a zodpovedne, čiže slobodne! Buďme hodní tohto dedičstva!

*Mészáros Tibor
zástupca starostu*

Predstavujeme Hegyeshalomský železničný spolok športových rybárov

Náš spolok **Hegyeshalmi Vasutas Sporthorgász Egyesület** vznikol 18. marca 1990 z iniciatívy 78 dospelých a 12 mladých členov. V súčasnosti máme 471 dospelých členov, 7 mladých a 30 detských členov. Zrejme sme najpočetnejším občianskym združením v Hegyeshalome.

Je zaujímavé, že prvých päť rokov sme fungovali ako rybári bez rybníka. Preto prvoradým cieľom nášho spolku bolo získať vlastnú vodnú plochu v Hegyeshalome. Vtedajšiu "malú baňu" totiž vlastnil rybársky spolok patriaci župe Győr-Moson-Sopron.

Predseda novovzniknutého spolku po mnohých iniciatívnych krokoch sa napokon obrátil na hegyeshalomskú samosprávu s návrhom, aby sa renovovalo naše jazero Stettni-tó. Napokon v júni 1995 sa rekonštrukčné práce rozbehli. Materiálnu pomoc i pracovnú silu poskytli stavbári diaľnice, IBUSZ a IBEX Kft. ako aj nadšení členovia nášho spolku, ktorí ukázali, že spoločným úsilím možno veľa vecí dosiahnuť. Napokon 18. septembra 1995 bol náš rybník slávnostne otvorený.

Predseda nášho spolku Németh János otvoril hať, cez ktorú z pravej strany jazera začal prúdiť prítok a dodnes sústavne prúdi a očisťuje vodu nášho rybníka, čo má rozlohu 1,8 hektárov.

Po prvej násadke rýb dodnes sa usilujeme o ochranu rýb v jazere a o udržiavanie pekného okolia rybníka výsadbou stromov a umiestnením hracích prvkov v okolitom detskom parku. Viackrát za rok organizujeme ekologické dni, ktorých cieľom je údržba zelene okolo rybníka, rez stromov, suchej šašoviny a odvoz nazbieraného odpadu. Srdečne vítame každého, kto chce priložiť pomocnú ruku, veď tento rekreačný priestor neslúži iba rybárom, ale všetkým obyvateľom našej obce.

Pri umiestňovaní hracích prvkov mnoho hodín odpracovali aj členovia nášho spolku. V blízkom priestore okolo jazera sa vybudovala aj možnosť pre rodiny alebo priateľov usporiadať pikniky. Sú tu umiestnené potrebné nádoby na varenie, pečenie, lavice, stoly ako aj koše na odpad.

V máji a júni 2015 sme detské ihrisko pri jazere inovovali vďaka zbierke pri príležitosti Súťaže vo varení v roku 2014, ako aj príspevku riaditeľa Határ Étterem a neposlednom rade pomocou hegyeshalomskej Samosprávy.

Každý rok usporadúvame, dnes už tradičnú, súťaž v rybolove. Tešíme sa účasti mnohých rybárov aj z okolitých obcí. Radosťou nás naplňa úspešnosť tejto akcie.

V roku 2018 sme sa zúčastnili verejnej súťaže Leader a nasledujúci rok sme aj pomocou samosprávy získali traktorovú kosačku aj s prívesom. Značne sa tým uľahčilo udržiavanie pekného trávniká v okolí jazera.

Vlani na jeseň sme umiestnili malú verejnú knižnicu na zadnej strane jednej z drevených domčekov pri rybníku. Knižnička je dobre viditeľná z parkoviska a je strážená kamerou. Heslom knižnice je "prines jednu knihu a jednu knihu si odnes". Táto akcia je výsledkom našej spolupráce s organizáciou Magyar Vöröskereszt Hegyeshalmi Alapszervezet. Sú tu lavičky, kde si môžete sadnúť a čítať si, vymeniť si knihy alebo sa o nich porozprávať s priateľmi.

Naďalej sa budeme usilovať o to, aby tento priestor oddychu pre malých aj veľkých bol priestorom kultúry. Každý rok aj pomocou Samosprávy v Hegyeshalome prispievame k jeho ochrane a okrášľovaniu.

Srdečne vítame tradičných aj nových návštevníkov nášho rybníka a zároveň by sme chceli upriamiť vašu pozornosť na prečítanie vyhlášky o zásadách udržiavania poriadku v uvedenom priestore jazera Stettni. Veď dnešný pekný stav tejto rekreačnej oblasti je výsledkom práce a energie mnohých našich spoluobčanov!

Ohľadom ďalších informácií o možnostiach rybolovu alebo o činnosti nášho spolku volajte: **Fekete Tamás +36-30/37-88-210** alebo: **Kóczán Antal + 36-30/33-46-272**

Poobedie venované ochrane a bezpečnosti mladých ľudí

Hegyeshalomská občianska bezpečnostná organizácia spolu so Základnou školou Lőrincza Lajosa usporiadali pre vyššie ročníky školy kurz o ochrane života a zdravia mládeže. Cieľom kurzu bolo oboznámiť žiakov s nebezpečenstvami, ktoré dnes ohrozujú zdravie a život mladej generácie. Účastníci si vypočuli informácie o dopravných pravidlách, o činnosti polície, o poskytovaní prvej pomoci v prípade úrazu a o zdravotných rizikách užívania drog.

Prvý kurz sa konal 11. septembra v piatok a každý ďalší piatok - spolu päťkrát.

Prítomní prednášatelia boli z radov polície, zdravotnej záchrannej služby a ochranári, ktorí majú na starosti pomoc v prípade nejakých katastrof.

Prítomní žiaci so záujmom sledovali interaktívne prednášky jednotlivých špecialistov. Päťtýždňový kurz sa skončil 9. októbra a 18 žiakov mohlo prevziať na svoje meno napísané diplomy o jeho absolvovaní ako aj pár drobných darčiekov na pamiatku. Kurz bol súčasťou prípravy väčšieho projektu. Občianska bezpečnostná služba totiž v nasledujúcom roku starostlivosť o mladých ľudí zaraďuje medzi svoje priority. V rámci svojej organizácie pripravujú založenie sekcie Mladých občianskych strážcov.

Spoločne proti COVIDU — v záujme nás všetkých!

V Hegyeshalome 24. októbra počet potvrdených chorých ľudí na COVID je 20. V záujme tejto mimoriadnej situácie obraciamy sa na našich chorých nasledovnými odkazmi a prosbami.

AMBULANCIE LEKÁROV

- Žiadame, používajte dezinfekciu na ruky, ktorá je vyložená v ambulancii.
- Nosenie rúšok je povinné pri vstupe do ambulancie ako aj počas vyšetrovania.
- Na vyšetrenie, prosíme, objednávať sa telefonicky a dohodnite si čas na návštevu ambulancie — rátať s tým, že linky sú často obsadené.
- Naše telefónne č.:

Ambulancia pre dospelých na Fő ul.: ++36/ 96/220-050

Ambulancia na ulici Pozsonyi út: ++36/ 96/220-091

Detská ambulancia na Fő ul.: ++36/96/568-000

Prosíme, aby ste mobilné tel. č. zdravotných pracovníkov volali iba v nevyhnutných prípadoch.

- Pacienti so zvýšenou teplotou alebo horúčkou môžu navštíviť ambulancie až po telefonickom konzíliu, ktoré ambulantné vyšetrenie mimoriadne odporúča.
- Na ambulantné vyšetrenie, prosíme, prineste si so sebou vašu zdravotnú dokumentáciu, napíšte na papier vaše ťažkosti, aby vyšetrenie prebiehalo čo najrýchlejšie a najúčinnejšie.
- Domáca návšteva lekára je možná iba v prípade života ohrozujúcich situáciách.
- Pacientov s horúčkou doma nevyšetrujeme.

RECEPTY

Podľa možnosti predpisujeme e-recepty. Na vybratie receptu je potrebné uviesť č. TAJ (čiže poistenia).

Lieky, ktoré si chcete objednať, uveďte podľa uverejnenej tabuľky liekov alebo iným písomným spôsobom. Potom svoju písomnú žiadosť vložte do schránky lekára umiestnenej pri jeho ambulancii. Na druhý deň váš recept pripravíme a odovzdáme do hegyeshalomskej lekárne.

OČKOVANIE PROTI CHRÍPKKE

Vakcíny sú k dispozícii. Odporúčame, hlavne starším pacientom, aby sa dali zaočkovať aj proti zápalu pľúc. Očkovanie je bezplatné. Očkujeme iba v ambulanciách na základe receptu. Očkovanie zabezpečíme aj mimo vypísaných ordinálnych hodín. Prosíme, aby ste podrobne prečítali naše informácie o očkovaní.

Očkovanie proti chrípke odporúčame aj deťom, hlavne pri chronických chorobách ako je napríklad astma alebo nadváha.

Pre kojencov rodinnú imunitu zabezpečíte tým, že tak rodičia ako aj starí rodičia sa dajú zaočkovať.

PREVENCIA

V záujme prevencie pri COVIDOVEJ infekcii podľa dnešných vedomostí je najvhodnejší zdravý, na vitamíny bohatý, spôsob stravovania, dodržiavanie pitného režimu, častý pohyb na čerstvom vzduchu, denné užívanie 500-1000mg vitamínu C, 2-3000NE D3-vitamínu.

Prosíme, aby ste rešpektovali celoštátne preventívne opatrenia ako je nosenie rúšok, umývanie si rúk, dodržiavanie 1,5-2 m vzdialenosti medzi sebou, obmedzenie sociálnych kontaktov — ale nečítajte osamelo! Pre kontakty používajte telefón, internet alebo stretnutia s priateľmi vo voľnej prírode.

Všetkým nám — zdravým, chorým a ošetrovateľom rovnako — želáme dobré zdravie a veľa energie vydržať toto ťažké obdobie!

HEGYESHALOMSKÍ ZDRAVOTNÍCI

